

Programma Cursus Compositie ICEF – voorjaar 2019: di. 19.30 – 22.00 uur (8 x)

Periode: 5 maart t/m 14 mei 2019. Locatie: Weide Wereld, Teunisbloemlaan 54, Vleuten.

De behandeling van het onderwerp (1 uur) wordt afgewisseld met het bespreken van de opdrachten (1 uur). Van de cursisten wordt een actieve deelname, assertiviteit en feedback verwacht. Op die manier kunnen we alles uit de cursus halen.

1. Definities en opvattingen (A) - welke definities zijn er? Opvattingen over compositie, e.d.
2. Bottom-Up en Top-Down waarneming (A) - twee soorten waarneming uit de cognitieve psychologie.
3. Doelen (A) - doelen van compositie.
4. Oorzaken van slechte composities (A) - visueel analfabetisme, niet-visuele benadering, onvermogen tot vertaling v.h. onderwerp in vormen en lijnen, etc.
5. Balans en symmetrie (A) - dynamische balans versus saaie harmonie, symmetrie, balans over de verticale as, visueel sterk en visueel zwakke factoren (zoals licht/donker, primaire kleuren en pasteltinten, etc.)
6. Beeldtaal en visuele grammatica (B) - het kader, regels van beeldtaal en waarnemingspsychologie, 4 wetten uit de Gestaltpsychologie, open en gesloten vormen, - chaos en statement, inklemming, grondbeginselen.
7. Rechts en links (C) - de psychologie van rechts en links in relatie met de kijkrichting van linksboven naar rechtsonder in afbeeldingen. - foto's die ondersteboven zijn afgebeeld.
8. De kijkrichting door de foto (C) - de alg. kijkrichting van linksboven naar rechtsonder, bepaald door de leesrichting bij teksten.
9. De kijkrichting: van het onderwerp / volgens de DM / vectoren (C) - effecten en psychologie van de plaatsing van onderwerpen die een kijkrichting hebben, kijkrichting volgens de Diagonaal Methode, en vectoren.
10. Lijnen, horizontale/verticale foto's (D) - de symboliek van lijnen: horizontale, verticale, diagonale, schuine, de restvorm, optische lijnen, S- en Z-vormige- en gebogen en cirkelvormige lijnen, de symboliek van verticale en horizontale foto's.
11. Patronen, de horizon, wolken (E) - de plaatsing van één en meer onderwerpen, patronen, beeldpunten, plaatsing van de horizon, compositie en dramatiek van wolken.
12. De Regel van Derden + de Diagonaal Methode (F) - de Regel van Derden en de Diagonaal Methode.
13. Perspectief, diepte (G) - lineair perspectief, atmosferisch perspectief, clair-obscur, rood-blauw, textuur, aansnijden v.h. onderwerp, licht en schaduw.
14. Gevoelsmatig en rationeel componeren (H) - gevoelsmatige en rationele composities en de noodzakelijke samenwerking van de rechter- en linker hersenhelft.
15. Japanse composities, Wabi-Sabi (H) - de kenmerken van traditionele Japanse composities.
16. Beeldopbouw: basislijnen en –vormen (H) - het zien van de basisvormen van compositie.
17. Componeren of manipuleren (I) - componeren tijdens de opname, voorbeelden van beroemde fotografen.
18. Compositie bij grafisch ontwerpen (J) - compositieaspecten in relatie tot grafisch ontwerpen.

(De letters achter de onderdelen verwijzen naar de Power Point presentaties.)

Docent: Edwin Westhoff

E-mail naar: info@edwinwesthoff.nl)

Portal Edwin Westhoff: www.edwinwesthoff.nl

Website: www.diagonaalmethode.nl

Edwin Westhoff is de ontdekker van de Diagonaal Methode, die is ingebouwd in Photoshop Lightroom en Photoshop CS6/CC.

Informatie over de cursus Compositie

"Compositie" valt onder "vormgeving, bij de indeling "Inhoud", "Techniek" en "Vormgeving" in de fotografie. De cursus Compositie wordt gegeven als vormgeving in de fotografie, dus alle aspecten van de vormgeving komen aan de orde, en niet alleen de aspecten van compositie in engere zin, zoals "rangschikking van elementen binnen een kader". Factoren die vallen onder "beeldtaal" of "visuele grammatica", worden ook behandeld.

Belangrijk hierbij is dat er algemeen geldende wetten zijn op het gebied van beeldtaal. Deze wetten zijn niet zozeer gebaseerd op theorie, maar voortgekomen uit de manier waarop mensen de wereld zien. Tijdens de eerste derde van een seconde kunnen de hersenen een beeld of situatie herkennen, dus inclusief afbeeldingen. Hierbij wordt ook tegelijkertijd de *compositie* van dat beeld gezien. Dit geldt voor alle mensen ter wereld, met die opmerking dat het "lezen" van een afbeelding gebeurt volgens de geleerde leerrichting: in het westen is dit van links naar rechts, en in Arabisch, Hebreeuws en Japans is dit van rechts naar links. Dit heeft vaak grote consequenties voor de inhoud en betekenis van de afbeelding

In plaats van regels te hanteren tijdens de cursus, gebruiken we "aandachtspunten": wanneer we **dit** doen, dan heeft dit **dát** effect. Alles heeft een bepaald effect, hetgeen betekent dat we kunnen kiezen voor welk effect we willen bij welk onderwerp en welke visie. De compositie is hierdoor ondergeschikt aan het doel van de fotograaf en het doel van de foto. Voor een bepaald doel is een bepaalde compositie en vormgeving nodig. Wijken we hier van af, dan wordt het doel niet meer optimaal bereikt, of in het slechtste geval, snapt de toeschouwer er niets meer van, de boodschap is verwarrend, onduidelijk of ambigu.

Daarbij heeft elke foto een unieke compositie. Vanwege deze factor en de reeds genoemde zaken, moet bij elke foto opnieuw de compositie bepaald worden en kunnen we geen vaste regels hanteren. We kunnen echter ook niet zomaar wat doen, omdat compositie niet subjectief is. In het algemeen moeten composities dynamisch en spannend zijn, dus het is een misverstand dat er sprake moet zijn van harmonie, symmetrie en/of perfectie. Al deze zaken worden uitgebreid besproken in het eerste uur van elke les. Tijdens het 2^e uur worden de foto's van de cursisten besproken. Er worden opdrachten gegeven, maar het is mogelijk, voor mensen die weinig tijd hebben, om eerder gemaakte foto's mee te nemen die men graag wil bespreken. De eerste les bestaat volledig uit theorie, omdat er dan nog geen werk is om te bespreken.

Edwin Westhoff